

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ของกองทัพเรือ

คำนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม ได้กำหนดให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการ วางแผนการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผล การปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาหรือตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใส ของหน่วยงานภาครัฐ กำหนดดังนี้ที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยมีการกำหนดเป็นมาตรการ ป้องกันการรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ (ขยายระยะเวลาถึง ๓๐ ก.ย.๖๕) “ประเทศไทยสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

กองทัพเรือได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงการทุจริต จึงได้ดำเนินการวางแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกองทัพเรือ ภายใต้แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกองทัพเรือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกองทัพเรือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการป้องกันการทุจริตเชิงรุก เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา หน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือ ได้รับทราบแนวคิดด้านการบริหารความเสี่ยง ตามกรอบมาตรฐานสากล และกรอบแนวคิด ของการค้นหา ระบุ วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในภาระงาน แนวทางการควบคุมและจัดการความเสี่ยง ที่ทันสมัย ให้เกิดประสิทธิภาพในการกำกับดูแลที่ดี และสามารถพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงการทุจริต ให้ครอบคลุมทั้งองค์กร อันจะทำให้กองทัพเรือเป็นหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณธรรม มีความโปร่งใส มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน และสามารถนำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของกองทัพเรือ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้กองทัพเรือ เป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบได้อย่างเป็นรูปธรรม

พล.ร.อ.
พ.บ.ทร.

(สมประสงค์ นิลสมัย)

ผอ.ศสส.ทร.

๒ ก.พ.๖๕

สารบรรณ

หน้า

คำนำ

หลักการและเหตุผล

๑

วัตถุประสงค์

๑

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓

ขั้นตอนวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกองทัพเรือ

๓

ขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยง

๓

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๗

แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๙

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑๐

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของกองทัพเรือ

๑๔

แบบฟอร์มรายงานประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

๑๗

แบบฟอร์มที่ ๑ แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑๗

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (รอบที่ ๑)

๑๘

แบบฟอร์มที่ ๒ แบบแสดงรายละเอียดประมาณการงบประมาณ

๑๙

โครงการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (รอบที่ ๑)

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ

๑๙

พ.ศ.๒๕๖๕ (รอบที่ ๒)

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของกองทัพเรือ

หัวข้อ โครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง ของประเทศ กลไกสำคัญที่จะช่วยทำให้ปัญหาการทุจริตครองรั้งในวงราชการลดน้อยลง จึงต้อง ให้ความสำคัญกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยการสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การทุจริตไม่ให้เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเองและส่วนราชการในรูปแบบต่าง ๆ

กองทัพเรือได้อันุมัติแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพเรือ เป็นไปตามเป้าหมายตรงตามวิสัยทัศน์ ของกองทัพเรือ ที่จะเป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำในภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหาร จัดการ เป็นหน่วยงานที่มีระบบการกำกับดูแลองค์กรที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบป้องกัน และปราบปราม การทุจริตที่มีประสิทธิภาพ และมีระบบจัดการข้อร้องเรียน ข้อร้องทุกข์ ที่เป็นรูปธรรม และเป็นไปตามหลัก ของกฎหมาย

ศูนย์ประสานราชการisset สำนักงาน กองทัพเรือ (ศสส.ทร.) มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน กองทัพเรือให้บริหารงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาทุจริต และประพฤติมิชอบ จึงได้นำคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรฐานควบคุมความเสี่ยง การทุจริต” (Corruption Risk Control) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ มาเป็นกรอบในการจัดทำแผน บริหารความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้กองทัพเรือมีมาตรการ หรือแนวทาง ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ให้มีประสิทธิภาพ มีการบริหารงานที่มีความเป็นธรรมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการดำเนินการป้องกันการทุจริตด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร จัดการทรัพยากรากครรภ์

๒.๒ เพื่อเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

๒.๓ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นครั้งชาต่อการบริหารราชการของ ทร. แก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั่วไป

๒.๔ เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการ

๒.๕ เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๒.๖ เพื่อตรวจสอบการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการของกำลังพล ทร. ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๒.๗ เพื่อเป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงทุจริตของ ทร.

๓. ครอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ครอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO 2013 เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ.๑๙๘๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ ในปี ค.ศ.๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ค.ศ.๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ.๑๙๘๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลองค์กร ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังขององค์กรในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กรประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๗๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จุงใจ รักษาไว้ และจุงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบทekโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา
และเหมาะสม

สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามคู่มือของสำนักงาน ป.ป.ท. นั้น จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นหลัก โดยกรอบ หรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแน่นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ท. แบ่งประเภทความเสี่ยง การทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๙

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ริ่งของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ เป็นความเสี่ยง ที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง และพวกพ้อง

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ริ่งของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณ การนำงบประมาณไปใช้อย่างถูกต้อง คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูง

๕. ขั้นตอนวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑) กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๖. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกองทัพเรือ

ขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยง : ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือก กระบวนการ จากการกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือการประเมินความเสี่ยงของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ประเภทดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ริ่งของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ริ่งของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กองทัพเรือได้พิจารณาความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท โดยระบุความเสี่ยงเป็นขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง มาใช้ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็น ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓

ชื่อกระบวนการ/งาน โครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนการทำการประเมินความเสี่ยงหน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยง การทุจริตของระบบงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

(๑) โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปแบบของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

(๒) ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

กองทัพเรือได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยใช้วิธีการจัดสัมมนา Work Shop ระดมสมอง หยิบยกโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการระบุประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งเป็นประเภทความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓

ตารางโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

๑. ตารางเกณฑ์ประเมินของโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต	
๔	เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป)
๓	เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดได้สูง (ระหว่างร้อยละ ๑๕ - ๒๐)
๒	เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นบางครั้ง (ระหว่างร้อยละ ๑๐ - ๑๕)
๑	เหตุการณ์ที่ไม่น่าจะมีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒. ตารางเกณฑ์โอกาสเกิดเหตุการณ์กระทำผิด (Likelihood)

โอกาสเกิดเหตุการณ์กระทำผิด	
๔	เกิดขึ้นง่ายมาก เนื่องจากไม่มีการควบคุม
๓	มีโอกาสเกิดมาก เนื่องจากมาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง
๒	มีโอกาสเกิด เนื่องจากมาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
๑	เกิดขึ้นยาก เนื่องจากมีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ

ตารางผลกระทบ (Impact)

๓. ตารางเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ผลกระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (ตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป)
๔	ผลกระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง (๑,๕๐๐,๐๐๐ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)
๓	ผลกระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (๑,๐๐๐,๐๐๐ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท)
๒	ผลกระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท)
๑	ผลกระทบต่องบประมาณ และความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก (ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท)

๔. ตารางเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏช่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	ແທບຈະໄມ່ມື້

๕. ตารางเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านชื่อเสียง และภาพลักษณ์

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เป็นเวลามากกว่า ๒ วันติดต่อกัน หรือเผยแพร่ตามสื่อต่างประเทศ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร
๔	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เป็นเวลามากกว่า ๒ วันติดต่อกัน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร
๓	มีการกระจายข่าวทั่วประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์ อย่างรวดเร็ว เป็นเวลา ๑ วัน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร
๒	มีการกระจายข่าวในบริเวณท้องถิ่นระยะแคบ (หลายจังหวัด) เป็นเวลา ๑ วัน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร
๑	มีการกระจายข่าวในบริเวณท้องถิ่นระยะแคบ (หลายจังหวัด) แต่ไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงขององค์กร

๖. ตารางเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

โอกาสเกิด	Risk Score				
	ผลกระทบ				
๑	๒	๓	๔	๕	
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดขึ้น มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึง ว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริต ด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงาน ในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีเมื่อมาหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ ๑ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ตามตารางแบบฟอร์มที่ ๑

แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	ขั้นตอนการจัดทำโครงการ	๑. การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดและสูงกว่าปกติ	๓	๒	ปานกลาง
		๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการโดยไม่มีผู้ชำนาญการที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ	๑	๒	ต่ำ
		๓. คณะกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ	๔	๔	สูงมาก
๒	ขั้นตอนการดำเนินการจัดหา	๑. มีการประสานกับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) หรือมีการกำหนดขอบเขตงานที่เกินความจำเป็นเพื่อเอื้อต่อพวกรหอง	๔	๔	สูงมาก
		๒. การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่รัดกุม ปล่อยให้ผู้ไม่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนผ่านเกณฑ์	๒	๓	ปานกลาง
		๓. การพิจารณา/สรุปผลไม่เป็นธรรม ให้คะแนนตามดุลยพินิจ หรือเอื้อประโยชน์พวกรหอง	๒	๓	ปานกลาง
๓	ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา	๑. ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้สัดส่วนไม่ได้นำรัฐธรรมนูญมาใช้	๒	๓	ปานกลาง
		๒. ผู้รับจ้างปล่อยประณีตให้ผู้รับจ้างเหมาซ่อม	๑	๒	ต่ำ
		๓. มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๔	๓	สูง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๔	ขั้นตอนการตรวจรับ	๑. คณะกรรมการกำกับการจ้างที่ปรึกษา/คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละว่างาน หลายครั้ง เกินความจริง	๓	๒	ปานกลาง
		๒. การตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง ตามขอบเขตของงาน โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๓	๕	สูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือกวิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสม กับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

ตารางที่ ๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

โครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท		
หน่วยงาน กองทัพเรือ		
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต
๑	ขั้นตอนการจัดทำโครงการ	
	๑.๑ การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด และสูงกว่าปกติ	๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ๒. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การกำหนดราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง ๓. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบราคากลางของภารกิจที่มีการสร้าง เทียบเคียงฐานราคากลางของกรมบัญชีกลาง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต
	๑.๒ คณะกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้อื้อ ประโภช์ต่อผู้ประกอบการ	๑. ตรวจสอบรายชื่อบริษัทที่ยื่น เสนอราคา กับ กรมพัฒนาธุรกิจ การค้า เพื่อตรวจสอบว่ามีอาชีพ ขาย/รับจ้าง หรือไม่ ๒. ตรวจสอบรายชื่อกรรมการ ผู้จัดการของทุกบริษัทที่ยื่นเสนอ ราคา เพื่อตรวจสอบว่ามี ผลประโยชน์ชัด ชัดเจน กับ บริษัทที่ยื่นเสนอ ราคา ๓. หากมีบริษัทรายใหม่ยื่นเสนอ ราคา ต้องดำเนินการตรวจสอบการ เป็นผู้มีส่วนได้เสียของคณะกรรมการ จัดซื้อจัดจ้าง กับ บริษัทที่ยื่นเสนอ ราคา ๔. คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง หัวหน้าเจ้าหน้าที่ พัสดุ เจ้าหน้าที่ พัสดุ และ ผู้มีอำนาจตามวงเงิน ต้องรับรองตนเอง (self-declare) ว่า เป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสีย และไม่มีผล ประโยชน์ทับซ้อน กับ บริษัท หรือ ผู้ประกอบการ ๕. ตรวจสอบรายชื่อกรรมการ ผู้จัดการ กรรมการผู้มีอำนาจผูกพัน ของ บริษัท กับ คณะกรรมการตรวจสอบ รับพัสดุ คณะกรรมการจัดซื้อจัด จ้าง และ ผู้มีอำนาจอนุมัติ ว่า ไม่เป็น ผู้ส่วนได้ส่วนเสีย

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต
๒	ขั้นตอนการดำเนินการจัดหา ๒.๑ มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) หรือมีการกำหนดขอบเขตงานที่เกินความจำเป็นเพื่อเอื้อต่อพวกร้อง	๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้มีหน้าที่กำหนด Spec/คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR หลายคณะ สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้เกิดการล็อกสเปก และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วม เป็นคณะกรรมการอย่างน้อย ๒ คน และเผยแพร่รายชื่อคณะกรรมการ ต่อสาธารณะและผู้เข้าประมูล เพื่อให้มีโอกาสได้แย้ง ๒. จัดผู้สังเกตการณ์ร่วมตรวจสอบ TOR และทักทวงหากไม่สมเหตุสมผล ก่อนประกาศร่าง TOR ๓. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง
	๒.๒ การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่รัดกุม ปล่อยให้ผู้ไม่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนผ่านเกณฑ์	๑. จัดทำแบบตรวจสอบข้อมูลของผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมเสนอราคาในโครงการที่มีวงเงินจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ตามประกาศคณะกรรมการ ความร่วมมือป้องกันการทุจริต เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของนโยบาย และแนวทางป้องกันการทุจริต ใน การจัดซื้อจัดจ้างที่มีผู้ประกอบการต้องจัดให้มีตามมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ๒. คณะกรรมการ มี Check List และตรวจสอบเอกสารร่วมกัน โดยใช้มติเอกฉันท์ว่าผ่าน และมีผู้ร่วมสังเกตการณ์สอบทาน

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต
	๒.๓ การพิจารณา/สรุปผลไม่เป็นธรรม ให้คะแนนตาม ดุลยพินิจหรืออี็ปโรไบชันพากพ้อง	๑. มีการกำหนดหลักเกณฑ์ การให้คะแนนโดยละเอียดซึ่งมี ความชัดเจนตั้งแต่ประกาศ TOR ในแต่ละหัวข้อ เพื่อลดการให้ คะแนนที่ใช้ดุลยพินิจเพื่อประกัน การอี็ปโรไบชัน ๒. จัดอบรมคณะกรรมการฯ ในการตรวจสอบเอกสารให้ใช้ มาตรฐานเดียวกัน
๓	ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา	
	๓.๑ ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุตรงตามที่ ขออนุมัติมาใช้	ให้คณะกรรมการตรวจสอบจ้าง ตรวจ และรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงาน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือมีการ ตรวจสอบแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check)
	๓.๒ มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การอี็ปโรไบชันให้กับคู่สัญญา	๑. จัดผู้สังเกตการณ์ตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบของทาง ราชการ ๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการ ป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง
๔	ขั้นตอนการตรวจรับ	
	๔.๑ คณะกรรมการกำกับการจ้างที่ปรึกษา/คณะกรรมการการ ตรวจสอบงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงาน หลายครั้ง เกินความจริง	๑. กำหนดเนื้องานในการตรวจสอบแต่ ละครั้งให้ชัดเจน สอดคล้องกับ แผนการดำเนินงานของโครงการ ๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการ ป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต
	๔.๒ การตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง ตามขอบเขตของงาน โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จาก ผู้รับจ้าง	๑. จัดทำรายงานตรวจรับพัสดุ เพื่อเปรียบเทียบข้อกำหนด (Specifications) ของพัสดุ/ งานจ้างใน TOR กับพัสดุ ที่ได้รับ ¹ หรือผลงานที่ส่งมอบ ๒. จัดทำกระบวนการตรวจรับงาน ๒ ขั้น ขั้นที่ ๑ โดยคณะกรรมการ ตรวจรับงานปกติของหน่วยงาน ขั้นที่ ๒ โดยคณะกรรมการตรวจรับ ² งานกลาง ซึ่งแต่งตั้งจากหน่วยงานกลาง ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ๓. จัดผู้สังเกตการณ์ร่วมตรวจสอบ ในงานที่มีความเสี่ยงสูง

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของกองทัพเรือ

กองทัพเรือจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของ ทร. ในเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท โดยระบุความเสี่ยงเป็นขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ศูนย์อ่อนไหวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ซึ่งมีแนวทางการประเมินและวิเคราะห์ รวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตด้านที่ ๓ เกี่ยวกับกับความเสี่ยงทุจริตในความโปรดังใจของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ ดังนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการดำเนินการป้องกันการทุจริตด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ ตามที่ ป.ป.ท. กำหนด รวมทั้งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับ แผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตของ ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อ การบริหารราชการของ ทร. แก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั่วไป อีกทั้งเป็นการแสดงเจตจำนง สุจริตในการดำเนินงานบริหารราชการ และแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการของกำลังพล ทร. ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยง ทุจริตของ ทร.

การระบุความเสี่ยง ได้ระดมความคิด และนำประเด็นที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ของขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างโดยพิจารณาโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท เมื่อนำมาประเมิน

ความเสี่ยง พบว่า ในขั้นตอนการจัดทำโครงการจะมีความเสี่ยงการทุจริตจากการกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดและสูงกว่าปกติ และคณะกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้อีกประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ขั้นตอนการดำเนินการจัดหา จะมีความเสี่ยงการทุจริตในการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) หรือมีการกำหนดขอบเขตงานที่เกินความจำเป็นเพื่อเอื้อต่อพวกพ้อง มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่รัดกุม ปล่อยให้ผู้ไม่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนผ่านเกณฑ์ และในการพิจารณา/สรุปผลไม่เป็นธรรม ให้คะแนนตามดุลยพินิจหรือเอื้อประโยชน์พวกพ้อง ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา จะมีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจากการที่ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุตรงตามที่ขออนุมัติมาใช้ และมีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา และในขั้นตอนการตรวจรับจะมีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจากการที่คณะกรรมการกำกับการจ้างที่ปรึกษา/คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้งเกินความจริง รวมถึงการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้องตามขอบเขตของงาน โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง

มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ได้แก่

๑. ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

๑.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำหนดราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง

๑.๓ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบราคากลางของการก่อสร้าง เทียบเคียงฐานราคากลางของกรมบัญชีกลางใช้วิธีการประชุมออนไลน์เป็นหลัก

๑.๔ ตรวจสอบรายชื่อบริษัทที่ยื่นเสนอราคา กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อตรวจสอบว่า มีอาชีพขาย/รับจ้าง หรือไม่

๑.๕ ตรวจสอบรายชื่อกรรมการผู้จัดการของทุกบริษัทที่ยื่นเสนอราคา เพื่อตรวจสอบว่า มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่

๑.๖ หากมีบริษัทรายใหม่ยื่นเสนอราคา ต้องดำเนินการตรวจสอบการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างกับบริษัทที่ยื่นเสนอราคา

๑.๗ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ และผู้มีอำนาจตามวงเงิน ต้องรับรองตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสีย และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัท หรือผู้ประกอบการ

๑.๘ ตรวจสอบรายชื่อกรรมการผู้จัดการ กรรมการผู้มีอำนาจผูกพันของบริษัท กับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และผู้มีอำนาจขออนุมัติ ว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒. ขั้นตอนการดำเนินการจัดหา

๒.๑ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้มีหน้าที่กำหนด Spec /คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR หลายคณะ สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้เกิดการล็อกสเปค และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมเป็นคณะกรรมการอย่างน้อย ๒ คน และเผยแพร่รายชื่อคณะกรรมการต่อสาธารณะ และผู้เข้าประมูลเพื่อให้มีโอกาสโต้แย้ง

๒.๒ จัดผู้สังเกตการณ์ร่วมตรวจสอบ TOR และทักษะหากไม่สมเหตุสมผล ก่อนประกาศร่าง TOR

๒.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ จัดทำแบบตรวจสอบข้อมูลของผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมเสนอราคาในโครงการที่มีวงเงินจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ตามประกาศคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตเรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจ้างที่มีผู้ประกอบการต้องจัดให้มีตามมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

๒.๕ คณะกรรมการมี Check List และตรวจสอบเอกสารร่วมกัน โดยใช้มาตรการชันท์ว่าผ่านและมีผู้ร่วมสังเกตการณ์สอบทาน

๒.๖ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนโดยละเอียด ซึ่งมีความชัดเจนตั้งแต่ประกาศ TOR ในแต่ละหัวข้อ เพื่อลดการให้คะแนนที่ใช้ดุลยพินิจ เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์

๒.๗ จัดอบรมคณะกรรมการฯ ในการตรวจสอบเอกสารให้ใช้มาตรฐานเดียวกัน

๓. ขั้นตอนการดำเนินงานตามสัญญา

๓.๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างตรวจ และรายงานผลการตรวจการดำเนินงานอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือมีการตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check)

๓.๒ จัดผู้สังเกตการณ์ตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๓.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๔. ขั้นตอนการตรวจรับ

๔.๑ กำหนดเนื่องงานในการตรวจแต่ละครั้งให้ชัดเจน สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของโครงการ

๔.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ จัดทำรายงานตรวจรับพัสดุเพื่อเปรียบเทียบข้อกำหนด (Specifications) ของพัสดุ/งานจ้างใน TOR กับพัสดุที่ได้รับหรือผลงานที่ส่งมอบ

๔.๔ จัดทำกระบวนการตรวจรับงาน ๒ ชั้น ประกอบด้วย ชั้นที่ ๑ โดยคณะกรรมการตรวจรับงานปกติของหน่วยงาน ชั้นที่ ๒ โดยคณะกรรมการตรวจรับงานกลาง ซึ่งแต่ตั้งจากหน่วยงานกลางที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๔.๕ จัดผู้สังเกตการณ์ร่วมตรวจสอบในงานที่มีความเสี่ยงสูง

แบบบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ของกองทัพเรือ

จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในด้านที่ ๓ มีประเด็นความเสี่ยง การทุจริตพร้อมทั้งมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือที่รับผิดชอบโครงการขนาดใหญ่ที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท นำไปจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตใน ทร. ของหน่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

แบบฟอร์มรายงานประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้ส่งรายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวน ๒ รอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รอบที่ ๑ ภายในเดือน ก.พ.๖๕ จัดทำเอกสารจำนวน ๒ แบบฟอร์ม ได้แก่

แบบฟอร์มที่ ๑ แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

แบบฟอร์มที่ ๒ แบบแสดงรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

รอบที่ ๒ ภายในเดือน มี.ย.๖๕ จัดส่งเอกสารจำนวน ๑ แบบฟอร์ม ได้แก่

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

รายละเอียดเอกสาร รอบที่ ๑

แบบฟอร์มที่ ๑ แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

แบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

รอบที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จำนวนรวม หน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน.....

ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ข้อมูลโครงการ.....

๒. งบประมาณ..... บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง..... ระยะเวลาดำเนินการ.....

เงินงบประมาณ

เงินกองงบประมาณ

๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๔. ส่งรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ)

ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑

ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....

ที่	ข้อตอนที่มีความเสี่ยงและ รายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	รายละเอียด มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต

แบบฟอร์มที่ ๒ แบบแสดงรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

แบบแสดงรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

หน่วยงาน.....

ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง.....

โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ชื่อโครงการ.....

งบประมาณ..... บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง..... ระยะเวลาดำเนินการ.....

เงินงบประมาณ

เงินกองงบประมาณ

ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

เข้าร่วมโครงการ IP

มีแผนเข้าร่วมโครงการ IP

เข้าร่วมโครงการ CoST

มีแผนเข้าร่วมโครงการ CoST

ที่	รายการ	รายละเอียด (ประเภท จำนวน คุณลักษณะ(Spec) อื่น ๆ)	ประมาณ การงบประมาณ (Cost breakdown)	รวมงบประมาณ (บาท)
รวมงบประมาณทั้งสิ้น				

รายละเอียดเอกสาร รอบที่ ๒

แบบสรุประยงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

แบบสรุประยงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

รอบที่ ๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จำนวนรวม หน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน.....

ด้านที่ ๓ โครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ชื่อโครงการ.....

๒. งบประมาณ..... บาท วิธีจัดซื้อจัดจ้าง..... ระยะเวลาดำเนินการ.....

เงินงบประมาณ

เงินกองงบประมาณ

๓. ส่วนราชการที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง..... (กรณีงบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

๔. ส่งรายละเอียดประจำงบประมาณการงบประมาณโครงการในรูปแบบไฟล์ MS Word หรือไฟล์ MS Excel (ตามแบบ)

ส่งพร้อมรายงานรอบที่ ๑

ไม่ได้ส่ง เหตุผล.....

ที่	ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงและ รายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง การทุจริต	รายละเอียด มาตรการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริต

